

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJYZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMÉGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS AZ UDVARHELYMÉGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok és közs. elöljáróknak egészévre 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjejjzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér. Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felélős szerkesztő és kiadótlajdonos

B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 2 em.-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. — Nyílt tér sora 1 kor. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő.

— Hirdetéseket a lap részére elfogad minden hirdetési iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden a lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok nem adatk vissza.

A nagyzás büne.

(G.) Valamelyik nagyzásos asszony zsurt tart. Bucus zsurt a szezonban.

Odabén csörömpölnek a tányérok s hallatszik kórusban a panasz, hogy már a fagyalt sem jól esik ebben a rekkenő melegben. Itt az utolsó idő, hogy ki-ki pakkoljon és menjen fürdőre. Valamelyik elegáns külföldi fürdőre. Itthon maradni unalmas és nagyon közönséges. Varróleányokból lett ténsasszonyoknak való, akik maguk főznek, vasalnak, maguk fésülnek, dajkáknak öt hat gyereket.

Odakünn a cselédség nyalogatja a kihordott tányérokat és pletykáz:

»A nagyzásos asszony fürdőre megy. A Czilit és a Jeant magával viszi, a Babi itthon marad a gyerekekkel...«

»A nagyzásos asszony már a mult héten elment volna. De a nagyzásos urnak csak ezerkétszáz forint évi fizetése van. Ebből persze nem telik. Az öregsülék már nem adnak. Az ismerős bankokban már nyakig uszik a nagyzásos ur. Így hát egy hete futkál hasztalan, kölcsön után. Tegnap szcéná is volt. A nagyzásos asszony a hálószobában zokogó görcsöke kapott és szemére hányta a nagyzásos urnak, hogy a kaszinókba, ballerínákra, kártyára, löversenyre telik, de a szegény hitves egészségére nem. Mit szól a világ, hogy a kánikulában itt pesved meg, mint egy közönséges díjnokné. Azután elájult az asszony...«

»A nagyzásos ur pedig mára teremtett pénzt. Honnan, honnan-nem, lehetetlen tudni, de teremtett. Így hát a jövő héten elmegy az asszony. Hála Isten, lesz két hónapig pompás vakáczióknk itthon...«

Sok nagyzásos ur és nagyzásos asszony magára ismer ebben a konyhai diskurzusban és mondja:

— Komisz nép az az ujságíró nép. Mindig a más feje fáj neki. Hiszen igaz van a skriblernek. De hát találhatna más témát is. Miért nem ír a gizehi piramisokról? Mit fessegeti a más baját, hibáit, gyengéit?

Hát hiszen, ha csak ebbe maradna, nem is fessegetné. De a történet szövődik tovább. Amit el nem mondanak a konyhában, elmondják az események szenzációi a társadalomban.

Jönnek a rendőri, kórházi, bírósági, hivatali kommunikék.

Ebben és amabban a pénztárban rovincsoltak. X. ur agyonlőtte magát, beugrott a folyamba, megszökött, letartóztatták, mérget ivott, nyugdíjazták, kitétték stb. Legenyhébb esetben X. urat, mint nagylábon élő urat bucsuztatják el, aki miután elérvezették az utolsó butorát is, elköltözték a városból örökre, maga után hagyva egy sereg adósságot és számtalan átkozódó embert.

Ezek a sok szenzációs kommunikék öszszegyűlnek egy óriási garmadba és ilyen nagy sokaságból hatalmas társadalmi kérdések válnak. És ilyenkor már köze van hozzá a publicistának, akinek az a legnemesebb kötelessége, hogy neki mindig a más feje fájjon és jajgatva keressen rá valami orvosságot.

Tíz, tizenöt év óta rakódnak garmadába a hasonló események.

Évről-évre megdöbbenően nagyobb mérvben mutatkozik. Ugy hívják, hogy: nagyzási hóbot. Lassankint kezd végkép türethetlenné lenni.

Maholnap a borbély-legény is csak olyan korcsmában issza meg a pohár borát, a hol a korcsmáros kegyelmes urnak titulálja. Pufók kofa-asszonyok elkékülnek mérgekben, ha valaki »asszonyság«-nak tiszteli őket.

A leggyöngébb téns ur is ott jár, a hol

hajlongnak neki s a hol megkövetelheti, hogy ő nagyzásos ur legyen a — maga pénziéért!

Ma ez a nagyzásos ur: a pénz. És mert szűken van, hát lopják, csalják, sikkasztják, szerzik mindenféle furfangos, ravasz, lelketlen, szélhámos utakon, mert akiből egyszer mondva-csinált nagyzásos ur lett, az többé ugyan nem állitható vissza a becsületes két talpára.

Két évtized óta megy ez így. Azóta járja, évről-évre nagyobb mérvben a sok megrázó családi tragédia és lesz oly mindennapivá, hogy immár közönyös, vajjon naponta hány bünt per traktálta sajtó, csak az az érdekes: ki a tettes?

Régi jó időkben nem így volt. Ócskák valának a hajdannaok szoká: ai.

A táblabíró iva »tekintetes« volt és beérte vele. Az csufolkodást nem türt. Táblabíróné nagyzásosnak az volt a vágya, hogy a hintón jobb felül ülhesse az ura mellett. Kétségbeesett, ha nem állhatott a teknő mellett, mikor zsába kinozta. Mert a leányai akármilyen jól sürögtek, forogtak, csak akad hiba konyhába, kamrába, magtárba, ólba, pajtába. Utazni csak akkor ment, mikor gyerekeit az iskolába beiratni vitte. Akkor is az anyai szeretet küldte. És boldog volt. És nem ismerte a »zokogó-görcsöt«, meg más effajta módos izéket.

Jó táblabíró uram, nemes komák, sógorok kedélyes cimborák között szórakozott el néhánéha. Tajtpipáiba, galambjaiba találta a gyönyörűségét. Ha házasodott, az asszonyt válogatta, nem a hozományát. Talált is jó feleségre, boldogságra, nyugalomra, otthonra holta napjáig.

Ma nem úgy van!

Durrán a pisztoly, locsca a viz, csikorg sarkában a börtönajtó nap-nap után, azért a zsur, a pucucz, a fürdő vigan járja.

Oka van följajdulni fölötte a publicistának.

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRGZÁJA.

Bakapoézis.

A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárgzája.

A magyar ember, bár a hazaszeretet s az ebből eredő hősiesség kiváló tulajdonságai közé tartozik, nem szereti a katonaságot. Csak nyügnék, tehernek tekinti s legfőbb vágya az, hogy visszanyerje azt az édes szabadságot, melyet a katonaságban oly keservesen nélkülöz.

A bakaélet sanyaruságai között megnyilatkozik az a költői öserő, melyet népünkben még a modern, idegen majmoló művelődés sem tudott kiirtani.

Egyszerű, naiv, sokszor együgyű versecskék ezek, melyek nem ékeskednek cifra frázisokkal, nem főstenek nagyhangon csinált érzéseket, de szívből jönnek, szívhez szólnak. Mindazonáltal nincsenek híján a valódi költői szépségeknak. A nép egyszerű fia, ki az eke szarvánál, az ökrök és lovak között nőtt fel, nem tanult stilis-tikát, sem verstant, sem poétikát. Nem tudná definiálni a ritmust vagy a költői trópusokat és figurákat, de mindez véreben van s bár szabályait nem tanulta, öntudatlanul alkalmazza. És oly művészettel, oly kedvesen alkalmazza, hogy egészen elbájolja az embert.

Mi másról szólnának a bakanóták, mint arról, a mi a bakát foglalkoztatja? Kevés öröm, annál több sanyaruság, a szülőföld után való vágyakozás, melyet megélénkit a szerelem az iránt a szöke vagy barna leány iránt, ki valahol a Tisza mentén várja kedvesének haza tértét, aztán a fáradalnak, szenvedések, a katonai élet apróbb kellemetlenségei, mint az »Ánczel«, »Czum Raport«, kurta vas, stb. végül minden baka ideálja, a szabadság: oly témák, melyek elővételik a

lantot a fegyverviselésétől kérges kezű, de azért érző szívű hadfiával.

A legsötétebb elkeseredés, a csöndes megnyugvás, a szabadság édes reménye s a szerelmi bánat szines tarkaságban váltakozik ezekben a dalokban.

Az alábbi versben szépen nyilatkozik meg a besorozott parasztleánynek kedvese iránt való gyöngédsége, melylyel őt vigasztalni akarja s az a mélységes elkeseredés, mely szabadsága megtartása végett a legutolsó lépésre, a betyáreltre viszi. Ime a dal:

Azért, hogy én be vagyok sorozva
Ne félj rózsám, nem leszek katona.
Lesz a bíró hozzám olyan szives
Megírja, hogy nem vagyok husz éves.

Ha nem írja, azt sem nagyon bánom
Életemet arra is rászánom:
Inkább leszek betyár a pusztába
Mégsem leszek császár katonája.

A következő ép ellentéte az előbbinek. Nem a szenvedély, nem az elkeseredés, hanem a csöndes bánat szólal meg benne. Olyan megnyugvásfélével végződik, mely akkor fogja el az embert, mikor megvan győződve arról, hogy a fenyegető rosszat kikerülnie nem lehet, tehát nem is védekezik már a fátum ellen.

Azt dalolja a pacsirta
Fönn a levegőben:
El kell menni katonának
Három esztendőre.

El kell mennem katonának
Három esztendőre
Itt kell hagynom a babámat
Nem tudom, hogy kire.

Ha az édes anyám élne
Ott hagynám ő nála
S akkor tán a nyomorúság
Annyira nem fájna.

De így árván, elhagyottan
Mit tudjak csinálni!
Siralmas lesz három évrnek
Eltelését várn.

Hasonló hang szólal meg a következőben:

Ablakomra szállt egy madár
Egy fekete rigó.
Beiratott katonának
Engemet a bíró.

Bíró uram, arra kérem
Tekintszen az égre;
Meggzakad a rózsám szive
Ha elvisznek tőle.

Nem a saját baját siratja, nem a saját érdekében kéri a bírót, hanem szeretője bánatával akarja annak szívét meglágyítani. És ez teszi oly kedvessé ez igénytelen versecskét.

Nem ily szelid a következő vers. Ebben már kifejezésre jut az a szilajság, mely a bakajelöltet a sorozásakor elfogja. Valószínűleg ott született a korcsmaasztalnál, a vályogvető cigányok zenéje mellett busulás közben.

Huzd rá cigány, hadd szakadjon a hurod;
Már én nékem úgy sem sokáig huzod.
Majd huzza a Ferencz Jóska bandája
Kosorves lesz annak a hallgatása.

Négy sorban, néhány egyszerű szóval egy ember egész lelki világa kifejezve! Mennyi rejtett keserűséget lehet a sorok közt olvasni! A falusi legénynek el kell hagynia szülőföldjét, el kell hagynia kedvesét, el azt a csöndes, megszokott egyszerűséget, mely a szegénységben is oly kedves, hogy fáj fölcserélnie a katonai élet csillogásával. Csak az tudja ezt az egyszerű, első pillanatra talán együgyűnek is látszó versecskét igazán élvezni, a ki a nép gondolkozásmódját és a katonai életet ismeri.

Lapunk mai számához egy féllv melléklet van csatolva.

A közigazgatási bizottság üléséről. Vármegyénk július havi közigazgatási bizottsági ülését, Hollak Arthur főispán elnöklése alatt, a vármegyeház dísztermében e hó 11-én tartotta meg. Elnök főispán az ülést megnyitó beszédében jelezte, hogy az üresedésben levő törvényhatósági főorvosi állást dr. Lengyel Józseffel töltötte be. Az alispán havi jelentése után Ugron János országos képviselő, bizottsági tag, a megye havasali községei lakosságát fenyegető veszélyre hívta fel az alispán figyelmét. A havasali községekben ugyanis az erdő arányosítást egyesek arra használják fel, hogy a legszegényebb néposztálytól arányrészeiket nevétségűen potomon áron s legnagyobb részben a községi előjárók közvetítésével megvásárolják s ennek az a szomorú következménye, hogy az arányrészek kiszakítása után ugyelegé, mint faüzemi joguktól éppen azok esnek el, kiknek egyedüli jövedelemforrását csak az képezi: s így a havasali községek lakossága legnagyobb részének koldusbotra való jutása — a legközelebbi időben már — biztosan bekövetkezik. Kéri a megye alispánját, fontolja meg a helyzetet, és elkészítse közreműködésének igénybevitelével, világosítsa fel a lakosságot, hogy a könnyelmű eladásoknak milyen szomorú következményei lesznek s óva intse a népet az erdő arányrészeknek potomon való eladásától. Az alispán ezen körrendeletnek kibocsátását megígérve, jelentését tudomásul vették. A többi szakelődök havi jelentései minden észrevétel nélkül tudomásul vették. Az államépítészeti hivatal főnöke az azon javaslata, hogy: 1., a megyei utalaprak 50000 koronával való segélyezése; 2., a Hejásfalva—Sz.-Udvarhely között közeledő vonatok mindenikéhez személyszállító kocsik csatolása iránt felirat intéztessek: egyhangulag és örömmel fogadtatott el. A törvényhatósági utak négy évre szóló kavics hordásra vonatkozó ajánlatokat, a közigazgatási bizottság nem fogadta el; s határozatilag kimondta, hogy azt, az 1900. évben házilag fogja kezelni. Megütözkést keltett Szöllősi Sámuelnek azon beadványa, melyben a pénzügyi bizottság üldözése ellen jogorvoslatért a közigazgatási bizottsághoz fordult; — s melyben üldözését, a száraz tények felsorolása mellett, annyira meggyőzőleg adta elő, hogy a pénzügyigazgatóság, minden oldalról, a legszigorubb és részrehajlatlanabb vizsgálat keresztül vitelére, s az eredménynek bejelentésére, hivatott fel. Az 56 pontból álló tárgysorozat többi részét, egyesek felelőse, állami és adatók törlése képezvén, azok 12 óráig érdemben mind elintézték.

Jegyzők iskolája. A parlament a nyári szünet előtt több fontos munkája közt a községi jegyzők képzésének ügyét is rendezte. A törvényjavaslat, amelyet Széll Kálmán ebben a fontos érdekekkel összefüggő kérdésben a Ház elé terjesztett, az ügy rendezésének a legszerencsésebb formáját állapítja meg a mikor a községi közigazgatási tanfolyamokat szervezi. Az erről szóló törvényjavaslat már a szentesítés útján van, a belügyminiszter törvényelőkészítő szakosztálya pedig már elkészítette a községi közigazgatási tanfolyamok életbeléptetésére vonatkozó miniszteri rendelet tervezetét, melyet augusztus folyamán egy szakértőkből összeállított tanácskozmány fog véglegesen megállapítani. A képviselőház által elfogadott és a szentesítés alá már fölterjesztett törvény szeptember elsején fog életbelépteni. Erre az időpontra fogják a közigazgatási tanfolyamokat fölállítani és az igazgatókat kinevezni, akiknek meghallgatásával azután a tanfolyamok tantestületeit is összeállítják. A belügyminiszter tíz tanfolyam fölállítását tervezi a mult számunkban jelzett

Az édes anya is szerepel a katonanótákban. Mikor a baka szívét elfogja a keserűség a rideg, idegen helyen, megnyugvást talál, ha visszaemlékezik arra a lényre, a ki őt szeretettel ápolta, fölnevelte, s a ki most talán egyedül szereti. Az édes anya bánatát fejezi ki a következő dal, de azért kiérzik belőle az idegenbe szakadt fiu keserve is:

Édes anya gonddal nevelt
Egyetleneg fia
Huszonyeg éves korában
Katonának hívják.

Három orvos vizitálja,
Negyedik az édes anyja
Egyre csak azt sirja-rija:
Katona az édes fia.

Másutt a keserűség kissé elnyomja a poézist és epigramm szerűvé teszi a dalt, de azért szépségéből nem vetkőzteti ki. Így:

Édes anyám, hol van az az édes tej,
Kivel engem katonának nevelt fel?
Inkább adta volna azt a lányának,
Mert a lányát nem viszik katonának.

Rövidségében is megható a következő kis vers, mely tulajdonképpen csak egy sohajtás a távolban fia után bánkódó édes anyához:

Ha kiállok a kaszárnya elébe,
Föltekintek a csillagos nagy égbe...
En istenem, merre van az én hazám,
Hol siratgat engem az édes anyám!

Az ujonczok keservét fűsti a következő kis dal:

Az ungvári nagy kaszárnya sárgára van meszelve,
A belseje, a belseje katonával van tele.
Minden szemre keskenő van takarva,
Ki az anyját, ki rózsáját siratja.

De a sirásnak is van határa. A baka beletörődik sorsába. A porosfűlűből öreg csont lesz. Örömmel látja a napok mulását s ha olykor-olykor elkieseredik is, belátja, hogy jobb, ha nem törődik a bajokkal, hanem vidám szívvél várja a jobb holnapot. Most már a

székelyekkel. A közigazgatási tanfolyam egy éves lesz, két félévi szemeszterrel. Az előadásra kerülő tantárgyak főcsoportjai a következők: Teteles magyar közjog. Közigazgatási jog általában. Belügyi közigazgatás. Vallás- és közoktatásügyi igazgatás. Büntető-jog. Büntető-perrendtartás. Teteles magyar magánjog. Telek-könyvi rendtartás. Pénzügyi igazgatás. Közgazdasági igazgatás. Katonai igazgatás. Állami számvitel. Községi ügyvitel- és irálytan. A tanerőket kizárólag gyakorlati férfiakból fogják kinevezni, még pedig állami és törvényhatósági tisztviselők, főiskolai tanárok, ügyvédek, jelesebb községi jegyzők köréből, míg a bírói kart mellőzni fogják. Az összes tanerők (az igazgatók kivételével) nem állandóan lesznek alkalmazva, hanem tiszteletdíjat fognak kapni. A hallgatók jelentkezése és a tanfolyamokra való beiratkozás szeptember elején fog kezdődni. Szegény, de szorgalmas hallgatókat lehetőleg előnyben fogják részesíteni. Ott, ahol hallgatók kellő számban fognak jelentkezni internátusok és táplintézetek fölállítását is tervezik, hogy a hallgatóknak ezáltal is megkönnyítsék a tanfolyamokon való részvételt. A tanfolyam befejezése alkalmával tartandó vizsgálatok írásbeliek és szóbeliek lesznek. A tanfolyamokra vonatkozó részletes miniszteri rendelet a törvény szentesítése után a hivatalos lap útján közzé fog tétetni.

A székely ipar fejlesztése.

Mielőtt Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter a Székelyföldre jött volna, igen fontos leiratot intézett a székely ifjak ipari kiképzéséről, illetőleg a Székelyföld ipari viszonyainak alapos fejlesztése ügyében a Székely-Egyesülethez és a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarához.

Ez a leirat valóságos programja a székely ipar fejlesztésének, mely ha úgy megvalósulhat, egész terjedelmében, végre rendszeres iparpolitika kezdetét fogjuk látni a közigazdaságilag annyira elhanyagolt Székelyföldön.

A leirat aktualitásában nyer még az által, hogy Hegedűs miniszter éppen most időzött a Székelyföldön és bejárta annak gőczpontjait.

A fontos leirat a következő:
Folyó évi február 20-án 51. sz. a. előterjesztést tett hozzá az egyesület a székely ifjak ipari kiképzéséről, illetőleg egy Budapesten létesítendő székely otthon ügyében.

Behatóan foglalkozva ezzel a fontos kérdéssel, következőkben értesitem az egyesületet ez ügyben elfoglalt álláspontomról és erre vonatkozó elhatározásomról.

A székely ifjak ipari pályára való terelését nemcsak igen üdvösnek, hanem a Székelyföld közigazdasági fejlődése szempontjából elsőrangú fontossággal bíró feladatnak tartom mindaddig, míg ez nem jár azzal a veszedelemmel, hogy az illetékes eltereli a Székelyföldről s mig ez a kiképzés abbán a keretben mozog, melyben a kiképzendők magának a Székelyföldnek válhatnak hasznára és annak közigazdasági viszonyait emelik.

Minden ezzel ellenkező irányú mozgalom hozhat pillanatnyi eredményeket, de magának a Székelyföldnek tényleges hasznára nem lesz, mig oly irányú akciókat, mely a Székelyföldről eltelepíti az ipari pályára lépő ifjuságot. Határozottan károsnak tartok, mert a Székelyföld amugy is elég nehéz közigazdasági helyzetét jövőben még súlyosabbá tenné az által, hogy elvonja onnan a közigazdasági helyzet javítására hivatott ifjuságot.

Az e téren szerzett tapasztalatok érvényesítésével

humoros hang uralkodik költsétekben, sőt még a szatírúra is rávetemedik. Megéneklé az „egyest”, a kurta vasat, kigunolja azt a némettel vegyes magyar nyelvet, melyet ő maga alkot, mert németül nem tud s egyes katonai fogalmakra mégis a német kifejezést kell használnia.

Most is megemlékezik a távolban reá váró leányról, de nem a kétségbeesés, nem a lemondás hangján, hanem a szabadság s a közelgő viszontlátás édes reményével szívében.

Lássunk egy nehányat ezek közül is.

Ha fölnezek fejem fölő a polczra,
Komisz kenyér, rozsdás sálka van rajta.
Megtanultam, hogy kell tűrn. szenvedni,
Hogy kell nekem hat krajczárból megélni.

A következő vers teljesen prózai dologról. az evésről szól, de az a szatirikus él, mely minden sorában megnyilatkozik, a prózai dolog az érdekesség zománzával vonja be. Ime a dal:

Katonának nem jó lenni,
Mert keveset adnak enni.
Egy darab hus, egy kis leves
A bakának jaj de keves.

Reggelije gelenczibung,
Vacsorára szobaordung.
Annyi haszna van belőle,
Hogy nem fáj a gyomra tőle.

Bizony fanyar ez. De mit is várjunk egy szatírtól?

(A gyöngébbek kedvéért szükségesnek tartom az idegen szavak megmagyarázását, mert azoknak értelmét semmiféle szótárban sem találják meg. Gelenczibung=Gelenksübung, testgyakorlat; ordung a német Ordnung=rend szónak a magyar nyelvhez idomított kiejtése.)

(Vége köv.)

Dr Pál Ernő.

tehát, melyet a hazafias szándékkal megindított és odaadó buzgalommal csaknem egy évtized óta folyó mozgalom bőven nyújt, mindenekelőtt megállapítandónak tartom azokat az irányelveket, melyek e tekintetben követendők.

Nézetem szerint a kiképzésnél első sorban a Székelyföld ipari és általában közigazdasági viszonyait kell alapul venni, vagyis oly iparágakat szabad egyelőre csak felőlelni, melynek otthon kellő talajuk van, akár a fogyasztás, akár a rendelkezésre álló nyers anyagok tekintetében, azaz oly iparágak felé kell ezt a tanulékony, életre való ifjuságot terelni, melyeket otthon letelepedve, sikerrel folytathat.

A második szempontnak kellene lennie, hogy a mesterségben kiképezve, tovább is figyelemmel kíséressenek, mintegy gondozás alatt álljanak a mesterségbeli nagyobb gyakorlat szerzése idejében is és néhány évi gyakorlat után letelepíttessenek a Székelyföldre arra alkalmas vidékein saját műhelyekkel, esetleg ott, a hol nagyobb fogyasztási tér áll rendelkezésére, szövetkezeti alapon nagyobb termelésre berendezve, hogy azután a székely ifjak további kiképzését ezek a székely iparosok és székely műhelyek, illetőleg ipari telepek vegyék át, a mikor már nem lesz szükséges, vagy legalább is csak eszekélyebb mértékben, hogy más vidékek iparosainál helyeztessenek el a székely ifjak kiképzésére.

A harmadik szempont volna — mely ebből önként foly — a tanonczok jelenlegi elhelyezésénél is elősorban a Székelyföldön, vagy annak közvetlen közelében levő kisiparosokra és ipartelepekre lenni tekintettel, illetőleg ott helyezni el ezeket a kiképzendő ifjakat első sorban.

Ennek alapfeltétele azonban: kikeresni és kijelölni az erre alkalmas iparosokat és ipari telepeket és a mennyiben azok nem bírnának a technika mai fejlettségének megfelelő berendezéssel, ha maguknak egyes, különben törekvő és megbízható iparosoknak nem volna meg a kellő szakképzettségük, akkor első sorban ezeket a kiképzésükre és pótlásukra kellene gondoskodni, a mi egyuttal azzal az előnyvel is járna, hogy nemcsak a jövőben volna nagy hasznára a Székelyföldnek, hanem már a jelenben is érezhető kedvező hatását, a mennyiben kisebb ipari gőczpontok származnának, melyeknek üdvös kihatása kézen fekvő.

Végül egy negyedik szempont, mely szintén a helyi viszonyokban leli alapját: csak oly gyári vállalatokba célszerű székely ifjakat elhelyezni, a melyekben tanultakat a Székelyföldön értékesíthetik, tudniillik a minők ott már vannak, vagy a melyek létesítésére a közelebbi jövőben kilátás lehet, mert ellenkező esetben nemcsak nem használunk vele a legbiztosabb módja a székely ifjuság kitelepítéséről, a mitől pedig, igen fontos nemzeti szempontokból, minden körülmény között óvakodni és tartózkodni kell.

Es, mert erős meggyőződés, hogy a székely nép anyagi helyzetén javítani imminens állami feladat és ezen a nemzeti érdekek szempontjából csak úgy javíthatunk, ha magának a Székelyföldnek viszonyait javítjuk, teljes készséggel és a rendelkezésünkre álló eszközök keretében a legmesszebb menő módon támogatot az érdekekeltég, nevezetesen a Székely-egyesület és a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara minden erre irányuló törekvésért.

Az első feladat azonban nézetem szerint nem a székely-otthonnak Budapesten való létesítése, mely a jelzett irányelvek érvényesítése mellett talán egyáltalában nem lesz szükséges, hanem az egyesület és a kamara együttes közreműködésével, melyhez az állami közgeket készséggel bocsátánam rendelkezésére, a Székelyföld viszonyainak felvétele ebből a szempontból, nevezetesen mely iparágak volnának első sorban felkarolandók, tudniillik melyek bírnak a legnagyobb fejlődésképességgel a Székelyföldön és ennek kapcsán melyek azok az ottani iparosműhelyek, illetve ipartelepek, a melyekre tanonczok vagy munkások képzését bizni lehetne, minő berendezési hiányai vannak egyik-másik székely ipartelepnek, vagy műhelynek, mely költségeket igényelne azok pótlása és minő intézkedések lennének szükségesek ugy ezek pótlása, mint egyik vagy másik irányban a szakképzettség gyakorlati kiegészítése tekintetében?

Ez ugyan nehéz feladat, de ha alaposan akarunk segíteni, a legelső teendő. Előreláthatólag az egyes műhelyek kiegészítése tekintetében nagyobb anyagi áldozatokat is fog ez igényelni, tudniillik magában a gyakorlati kerestűvitelben. de ha arról van szó, hogy a jövő fejlődés rendszeresen és alaposan készítsék elő, nem zárkozom el a rendelkezésünkre álló eszközök keretében nagyobb anyagi áldozat elől sem, a mint nem zárkozom el legutóbb, midőn a Székelyföld egyik vármegyéje szövőiparát kívántam oly alapokra helyezni, melyek a jövő fejlődését biztosítani alkalmasak.

Nem zárkozom el az áldozatok meghozatala elől akkor sem, ha arról volna szó, hogy a már eddig kiképzett székely ifjak egy része önálló műhelyekkel letelepíttessék, ha eddigi kiképzésük, valamint szerzett gyakorlati tapasztalataik biztosítékot nyújtanak arra, hogy önállóításuk esetén kellő boldogulásuk biztosítva van.

Mig ezen két irányban működnek az egyesület és kamara, fentartható volna ideiglenesen a székely ifjak ipari kiképzésének eddigi — bár sok tekintetben a jelzett irányelveknek a nem megfelelő — iránya és módja, mely az említett két irány fokozatos követése által ugy is fokozatosan megszűnne.

Azt az összeget, mely erre a kiképzésre eddig is fordított, t. i. évenként kerek összegben 40.000 — negyvenezer — koronát készséggel bocsátom az egyesület és kamara rendelkezésére jövőben is és készséggel bizom reájuk ezen egész ügynek intézését és vezetését, — természetesen az állami ellenőrzést fentarva — mert sokkal célszerűbbnek és a siker szempontjából kívánatosabbnak tartom, ha ily mozgalmat maga az érdekeltég vezet.

A rendelkezésükre bocsátandó segélyösszeg felhasználására van azonban egy észrevételem: az összeg csak magára az ügy érdemére használható fel, nem pe-

dig személyi javadalmazásokra, a melyek fedezése nem képezheti az állam feladatát, a minthogy az egyesület által tervezett székely-otthon és a marosvásárhelyi kamara által tervezett székely-otthon és a marosvásárhelyi kamara által tervezett székely-otthon kell tekintenem, hogy az közel évi tízezer korona személyi kiadással járna, vagyis az állam által rendelkezésre bocsátott összegnek közel 55%-át személyi kiadások vennék igénybe.

A mennyiben ily kiadások fölmerülnek, azokat az érdekeltiségeknek, t. i. az egyesületnek és a kamarának kellene fedeznie, ezeket természetesen a minimumra redukálva, vagyis az állam által nyújtandó segély kizárólag magának a czelnak szolgálataira, mennél több székely ifjú tényleges kiképzésére fordítandó, mihez hozzáadva azt az összeget, melyet egyes műhelyek be rendezésének kiegészítése és esetleges gyakorlati tanfolyamok igényelnek, bizonyára igen tekintélyes lesz az az összeg, melyet az államnak e czélra kell fordítania.

Ezeket az egyesület figyelmébe ajánlva, felhívom, hogy ez ügyet újból tárgyalás alá venni és magát a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarával érintkezésbe téve, a konkrét teendőkre nézve lehetőleg előbb elterjesztést tenni sziveskedjék, hogy minél előbb kezdetét vehesse a rendszeres akció, melyhez, — mint említém — készséggel bocsátom rendelkezésére egy a szükséges szakközvegyeket, mint az anyagi eszközöket is.

Erdővidéki levél.

A magyar közművelődés megnyilatkozása mindig örömet idéz elő a jó magyar ember lelkében. Nem lesz tehát fölösleges, ha egy megható ünnepélyről tudósítom becses lapját, a melyet nem a hiúság, hanem az igaz érdemek elismerése s a közművelődésnek önzetlen szeretete tett ünnepélyessé.

N-Ajta lakossága alig haladja meg az ezeret s mégis két olvasó-egylete van. Az egyik már huszonöt éves múlttal bír, a mely huszonöt év özvetlen hazafiaságot, társadalmi egyetértést és egymásközötti közbizalmat teremtett a lakosságban. Annak lehet tulajdonosi, hogy N-Ajta minden közügye a rendes kerékvágásban halad s nincs ember, ki önző czélok elérése végett akadályt gárdítana a nemes munka keresztül vitelének. Társadalmi surlódást nem ismernek, felekezeti annál kevésbé; tehát háboríthatatlanul beszélgethetik meg a mivel a közügynek tartoznak. A valódi haszon nyilvánult ezen olvasó-egylet jelenében, mert alakulása serkentő czélja — a közművelődés — gyújtotta fel az ünnepi lángot, melynek fényénél rántotta le a leplet a valódi érdem elismerése Zathureczky József nagybirtokos és Boda Sámuel tanító megfestett arcképeiről, f. év. jul. 8-án. S mi, a kik távolról jelentünk meg, kétszeresen ünnepelünk, mivel az egészséges társadalmi élet színterét látjuk a lepel lehullásának szép jelnetében.

Az ünnepély egyszerű, de megható volt. A kiküldött bizottságok meghívására megjelent az örök ifjú „Jósi bácsi” és munkás keze: „Samu”. Dr. Ferenczy Géza ügyvéd, az olvasó-egylet az idők szerinti elnöke, egy tudományos, szép beszédben méltatva a két jeles férfiak az egylet megalakítása körül kifejtett tevékenységét: Zathureczky Józsefnek elnöködségéért s Boda Sámuelnek 25 éves jegyzőködségéért, most — mint tiszteletbeli elnök és jegyzőnek — hálás köszönetét nyilvánította s tudomásukra hozta, hogy az egylet, elismerésének maradványaként, arcképeket megfestette, miközben, a két sikerült arcképről, a lepel lehull. Dr. Benedek Zoltán orvos, az olvasó-egylet gazdasága, a két kepet, megörzészé végett, átvette s lelkes beszédében kifejezést adott annak a meggyőződésének, hogy a képek eredetjéről ragaszkodó közbizalom és szeretet az ő kötelességét csak alaki fontosságúvá teszi.

Igen szép részlete volt a küldöttség üdvözlésének a helybeli polgári olvasó-egylet képviselője. A törekvő gazdák és iparosok, közbizalmuk és ragaszkodásuknak, Dárkó Lajos székelygazda, keresetlen, őszinte szavakban adott kifejezést e küldetésben, mire az ünnepélyes közgyűlést Dr. Ferenczy Géza elnök bezárta.

A rendezésnek nem volt czélja tágas körre terjeszkedni ki, a köztisztelőt még is sokakat összehozott. Képviselőt láttuk a rom. kath., ev. ref. és unitárius papságot, a birtokosságot, a bíróságot, szolgabírókat, ügyvédi kart, tanítókat stb.

A társadalmilag fontos ünnepélyt sikerült bankett zárta be, a melyen a szép nemből is igen sokan vettek részt. Ott láttuk: Bodánét, a járásbíróét, aljárásbíróét, Dévaynéét nevelt leányával, a gyógyszerésznét, Kolumbannét Szarazajáról, Peterlinét, Benedek Vilmat, Birónét sógoránéval, Kovács ügyvédét stb. Nem csoda, ha a szebbnél szebb pohárköszöntőknek is rövid időn vége lett ily szép társaságban, mert az igazi lelkesedést a ropogós csárdás fűszerezi. A zene, a tánc s közbe-közbe a szép ének, késő éjfélig tartotta össze a társaságot. Azt is megtudtam, hogy a rövid alvásban mindenki azt látta álmában, a ki ott volt, hogy egészséges társadalom az élet fűszere.

...y L...

A mai fiatalság.

— jul. 9.

(—y.) Keletről, a pátriarkák hazájából hozta minden nemzet az öregek iránt való tiszteletet.

Különös, hogy most mennél inkább nyugatra megyünk, ezt az erényt annál kifejlődöttebbnek találjuk. Megerősítette azt a lelki műveltség és a rezon.

Mi magyarok ezen erény gyakorlatában újabban éppen nem válnak ki, pedig az öregek kultuszának klasszikus földjét, a többi népcsaládokhoz képest, aránylag nem rég hagytuk el. Mi lehet ennek az oka? Nem lehet más és pedig fokozott mértékben, mint annak ellenkezője, a mi nyugaton az ellenkező eredményt idéz elő. Fogy a lelki műveltség, különösen a századvégi ifjúságnál. Né az elbizakodottság — az őrök fejében.

Ahhoz a régi magyar példabeszédhez, hogy: „jó az öreg a házban”, ez a fiatalság hozzáadta azt a mondatot: „ha egy csöpp esze sincs is”.

Nem úgy van most, mint volt nálunk is, régen. A modern rekord-szellem duzzad most már a gyerek- ifjban. Tudni vél mindent. Kutat ott, hol nem kellene. Olvas, mit meg nem ért, vagy megértenie nem volna szabad. 16 éves korában kész bölcs lesz. Megérett, összeaszfaltolt gyümölcs, minden élvezhető kámat nélkül. Miként várhatnád, jó öreg, az ifjú bölcsöt, hogy szavadra hallgasson, hogy a megillető tiszteletben részesítsen. Tanul latin, görög nyelvet, trigonometriát metafizikát s egyéb mellektanulmányok vizözöne önti el — s ekközben hamarosan elfeledi a tizparancsolat 4-ik pontját, mely a gyöngébbek kedvéért szólva, azt mondja: „Tiszteld apádat és anyádat, hogy hosszú életű lehess a földön”.

Hát még te, szegény „idegen” öregebb ur, vagy asszony, te állsz ám, illetőleg állhatsz ám bar gyöngön, például a villamosban az ifjú óriás előtt. Ökelme csak akkor fog neked helyet engedni, — ha megerkezett czéljához.

Az öregekkel csak foghegyről beszél, mert selyem- ingét beteges önértet dagasztja. Kétharmadrésze azt hiszi, hogy egyedül ő mentheti meg Spanyolországot. Jó közember egy sem, csak tabornok akar lenni a létért való nagy háborúban, — ha az valami mutató- helyen folyva.

Az ugynevezett művelt fiatalságnak az a honunk- ban tulnyomó része, a mely otthonától távol kénytelen iskolába járni, 10 éves korában felkiesz szabadjára marad. Lesz belőle mihamar szabados, henczegő, el- bizakodott fleckő, ki nem ismer, a napi 5—6 órai iskolai idő kivételével, sem fegyelmet sem előjárót, sem okosabb, sem tiszteletreméltóbb egyént — ön- magánál.

Felsőbb osztályokban már övé a világ „Gaudeamus igitur, juvenes dum sumus”. El neki nem való örömmelk mihamar, egész rogyásig. Mert hát az élet praktikumának ismeretel nincsenek benn sem a grammatikában, sem Pan dalaiban, sem a csonka-kup algebrái képletében. Az egyszeregyet pedig már oly rég tanulta.

A tanrend hiányossága mellett mi meg még fokozzuk okelmek elbizakodottságát, felszégeiket, türelmünkkel, majomszeretettünkkel. Hisz bennük van örömnök, ók reményünk letétemenyesei.

De ezzel a móddal nem azt a célt érjük el, a mit óhajunk. A buzát nem azért vetjük el, hogy szemünket a zöld szőnyegen legeltessük. Magot akarunk rajta érlelni. Érett, nehéz kalászkok nyérése czéljából munkáljuk meg jól a talajt. A kelő nemes növényzet közül az odatolakodó konkolyt, azt eltávolítjuk s kér- jük a mindenség urat, hogy a napot, a termékenyítő esőt meg ne tagadja tőle, mert különben fölbujranzik ugyan, de üres marad a kalász.

Úgy van, mint a költő mondja: „Nézd a buza- kalászt, büszken emelkedik az égnek, míg üres és ha megért, földre konyítja fejét”.

A mint előkészítjük a buza földjét, úgy elő kell készíteni a gyermeket is — az öregségre. És a leg- alkalmasabb előkészítési mód, ha kifejlesztjük nála a lelki műveltséget mennél nagyobb fokban. A mi első sorban a szülő, azután az idősebb emberi társaság tiszteletben tartásának kultuszával érhető el.

Óriási erkölcsi haszon háramlik ebből egy nemzetre. De, tisztelt matériális korszak, még az anyagi haszon sem lenne megvetendő, sőt talán nagyobb ennél. Kivált a földműveléssel foglalkozó rétegekben. Pedig itt fordult legrosszabbra az újabb korban az öregek sora.

A kapa-kaszaforgató hazánkiai körében régente határozatlan patriarkális-rendszer uralkodott. De ennek a nyoma manapság már csak az öregek emlékezetében maradt vissza. Míg az öregek iránt való tiszteletet a modern szellem fagyos lehellete el nem söpörte, az agg család fő volt a fejedelem a kis gazdaságban.

Ismerünk sok oly tisztes férfiut, kinek intésére két-három tucat munkás családtag vigyázott. Hajnalban hangzott a fejedelem parancsava: „Jóska, Pi-ta, Lidi, Kati, menjetek az urasághoz napszamba, hármán a szőlőbe, a többi kukoriczát tölthetitek”. Minden család- tag tiszteletteljesen vette utirányát, nem is gondolt ellentmondásra, vagy okoskodásra. Az öreg pipaszóval járt munkái után s imigyen tanította őket: „Ne úgy fogd a kapt, Mari! Így! Nézd! Újjaidal igazíts a tövén. No, hadd lassam! Jól van! Gyurka, melyebben hadd járjon az a kapa; a gaz mind megered! Ferkó fiam, ne siess! Hamar is, meg jól is, az nem megy! Klári, a fattyat, már megmondtam, így aláfele törd le, mert újra kihaj! Isten áldásával! Csak hamarosan, jóakarattal gyerekek! Azután meg szőlőmunkái közt tanít, oktat a jó öreg. Megy a munka, halad és van eredménye. Került is ruhára, jó kenyérre, ehhez szalonnára, mert három-négy hízó hőmpölyög tőre az ölben.

Ma a jussát kéri és veri el, vagy rosszul kezeli a tapasztalatlan gazdaember. Az öregek pedig a kuzkó- ban a helye, holott éppen itt volna a lehető legszük- ségebb rabizni az örege a mi az öreg dolga, az intézkedést. Mert a fiatal gazda minduntalan bukkanik olyan jelenségekre, a mik előtte ismeretlenek. Ha meg- kérdezné a jó öreget, bizonyára tudna hozzászólni. De elbizakodottan még a kivilált jó tanácsra is rendesen az a felelet: „az akkor volt, most így lesz!”.

Ifjak! tiszteljétek az öreg kort. Ne engedjétek, hogy a hosszú élet tapasztalatainak kincsára az öre- gekkel sirba szálljon. Ne tanuljatok a saját károton.

TANÜGY.

Internatus. A brassói állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos állami internatusba felvétellekért aug. hó 15-ig lehet folyamodni. A teljes ellátás évi díja 500 korona. A városnak kedvező egészségügyi viszonyai, fejlett ipara, élénk kereskedelme és forgalmi viszonyai, valamint az intézet tanulóinak többnyelvűsége az iskola hivatásból folyó általános nevelési és tanítási feladatok- nak előmozdítására egyaránt kedvezők. Bővebb felvilá- gosítást ad az intézet igazgatósága.

KÜLÖNFELÉK.

Ügyészi kinevezés. Király Aladár sz.-udvar- helyi kir. törvényszéki albiró, mint értesülünk, a kézi- vásárhelyi kir. törvényszékhez alügyészszé nevezék ki.

Lentermelés és szövőgyár vármegyénkben. Fűrey Lajos szaktanár (a lentermelési szakmára) Kas- sán, a m. kir. gazdasági tanintézetnél — vármegyénk főispánjához a jövő évi lentermelési előmunkálatok megkezdése czéljából felhívást intézett. Jelenti, hogy a mult hóban tett látogatása alkalmából ismételtlen hang- sulyozza, hogy vármegyénk kiválóan alkalmas a len- termelésre. Főispánunk sürgősen intézkedett, hogy a kik a jelen évben termeltek, ismét jelentkezzenek a kérdőívekre adandó válaszokkal. Ez azonban nem zárja ki, hogy mentől többen jelentkezzenek gazdánk e nagy- fontosságú kulturánévi termelésére. Jelentkezni folyó hó 25-ig lehet Hollaky Arthur, vármegyénk főispánjánál, mint a vármegyei iparfejlesztő bizottság elnökénél írás- ban vagy személyesen is. A lentermelés igen jöve- delmező, mert nálunk egy katasztrális hold könnyen ad 100—130 korona tiszta jövedelmet. Addig is, míg a lenszövőgyár a bizonyára létrejövő nagyobb termelés következőkép létesül — a termelőktől úgy a magot, mint a lenszalmát bevasárolja a szepes-olaszú len- beváltó és kikészítő intézet. Ezzel a nagyfontosságú gazdasági akcióval, melyben főispánunknak már eddig is oly kiváló érdemei vannak — jövő számunkban még foglalkozunk.

Véres párbaj. Mint magán uton értesülünk, esütörtökön reggel 4 órakor, Csikszereza fölött az u. n. Suter-fenyőben véres pisztolypárbaj volt Dr. Kánya János ügyvéd és Nagy Sándor ügyvéd között, Dr. Kánya sulyos megsebesülésével végződött, a mennyiben a golyó gyomrát furta át s jelenleg válság közt léleg. További részletek hiányoznak.

Névmagyarosítás. Hrobony Adolf kobátdemetter- falvi földbirtokos, valamint kiskoru gyermekei: Adolf, Ferencz, Piroška, Mária és Elemér vezetékek nevének Robonyi-ra kért átváltoztatását a helyigminiszter f. évj. 65.321—V-c. számú rendeletével engedélyezte.

Arvaszéki ülnökök értekezlete. A fogarasvár- megyei arvaszék ülnökeinek kezdeményező felhívására megjelentek f. hó 8-án a vármegyeház kistermében Segesvárt tartott értekezleten a Szolnok-Doboka, Maros- Torda, Udvarhely, Háromszék, Fogaras és Nagy-Küküllő- vármegyék arvaszéki ülnökei közül többen. Az értekez- leten hozandó határozatokhoz való hozzájárulásukat írásban kifejezték: Kisküküllő, Beszterce-Naszód, Brassó, Ugocea, Bihar, Szilágy, Turóc, Arva és Kolozsvármegyék arvaszéki ülnökei is. Az értekezleten elnökölt Nagy Elek, nagyküüllővármegyei arvaszéki ülnök, a jegyzőkönyvet vezette Sváiczter István szolnokdobokai és előadott Boeskor Adám fogaras arvaszéki ülnök. Az arvaszéki ülnökök sanyaru helyzetük javítása érdekében egybe- gyűlt értekezlet beható és komoly tanácskozás után, melyben egyhangú értelmességgel jutott kifejezésre az, hogy kvalifikációjukhoz és nagy felelősséggel járó munkájukhoz mérten az összes közigazgatási, sőt igazságszolgáltatási tisztviselőknél legrosszabbul vannak díjazva. Az előhaladás útja el van zárva, mellékjöv- delem, mint a más ágban szolgáló tisztviselőknél van, itt nincs, tehát tisztán a fizetésre kell alapítaniok ekzisztenciájukat s ha a mostani ülnöki generáció kihal, ily neveltségesen kevés fizetéssel a jogtudományi államvizsgálatot bíró ifjúság nem fogja felkeresni az arvaszéki ágat megjelölési pályáján, a midőn azzal a minősítéssel, más előhaladással és fizetésemelkédéssel bíró pályára léphet; az arvaszéki ülnökök felelősség- teljes munkája egyenlő a kir. törvényszéki bíró mun- kájával s képesítése sem áll mögötte, mert, hogy az 1893. évi I. törvényozikket, a mely a gyakorlati vizsgálatot megkivánja nem hajtották végre, annak a jelenlegi arva- széki ülnökök nem lehetnek okai, minél fogva közelebbről nagy küldöttség élén egy feliratot adnak a helyig- miniszternek, melyben indokoltan kérik fogják anyagi helyzetüknek méltányosabb és igazságosabb alapokra fektetését s legalább arra való figyelemmel azt megállá- pítani, hogy a vármegyei aljegyzők fizetésénél semmi esetre se legyen alatta, de legalább a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozat (2800 kor.) minimumnak feleljen meg. Az arvaszéki ülnökök kívánságai oly szerények, hogy azt hisszük, hogy az illetékes körök nem fogják annak teljesítése elől elzárkózni. Az árva vagyónának keze- lői, gondozói méltán megérdemlik, hogy nagy felelős- séggel járó munkájuk illő módon honoráltassék. Mi azt tartjuk, hogy az arvaszéket, mint a közigazgatás szer- vezetében a többitől teljesen független szerveket, addig is, míg a közigazg. általános államosítása bekövetkez- nek, lehetne államosítani s azután is ezt, az egészben minden nehézség nélkül beilleszteni.

Udvarhelyvármegye nemes családjai. Pál may József „Udvarhelyvármegye nemes családjai” cz történeli monografiájának megírásával teljesen elkészült. A nagy és díszes mű jelenleg sajtó alatt van s szeptember havában nyomtatásban is megjelenik. A szerző jelenleg Háromszék vármegye nemes családjai című monografia megírásán dolgozik és adatszerezés czéljából legközelebb Háromszék megyébe utazik. „Háromszék vármegye nemes családjai” úgy az illusztrációk, mint a külső kiállítás, valamint a tartalmi becs tekintetében méltó párja lesz Udvarhely vármegye nemes családjainak. A díszes és értékes munkára előzetesen is felhívjuk a háromszék megyei közönség figyelmét.

Új postajarat. A kereskedelmi miniszter, a vár- megyei közigazgatási bizottság feliratára Zetelaka község- ből az eddigi gyalogposta közlekedés helyett, kocsiposta beállítását engedélyezte. S míg a gyalogposta csak heten- ként háromszor közlekedett, a kocsiposta naponként fog Székely-Udvarhelyre bejárni.

Évzáró vizsgálatok. A következő sorokat tettük: Az alsófokú kereskedelmi iskola évzáró vizsgálatára az idén is a kereskedő főnök urak igen szép érdeklődéssel mellett folyt le június 24-én Rápolti Domokos isk. biz. tag elnök- lete alatt. Összesen 16 tanonc vizsgázott s egy t. i. Vajda István a második és harmadik osztályról tett összevont vizsgálatot. A vizsgálat meglepédeggel töltötte el e hall-

gatoságot, mert tekintve azt a kevés időt, a mely az iskola látogatására van szána, a tanulók mindnyájan nagyon szép előmenetelt tanúsítottak. Ez alkalommal a kereskedő főnök urak ajándékából mindnyájan egy-egy szép könyvet kaptak emlékéül a Gyertyánffy-fele alapítványból Vajda István kapott 4 koronát. A könyvjutalmazás-hoz hozzájárultak: Bagó Gyula, Betegh Pál, Dénes R. Florián B. és fia. Farczádi K. K., Gál János, Gergely János, Máthé János, Persián János, Rösler és Gábor, Szenkovics M., Sterba Ödön, Szakács János, Szentpéteri Gergely, Virágh József, Székely Dénes, összesen 4 drb könyv és 39 koronával. Fogadják szíves adományáikért a megérdemelt köszönetet. Az alsófokú ipariskolában az évzáró vizsgálat június 29-én folyt le id. Solymosi Lajos tanácsos elnöke alatt. A vizsgálat végeztével szorgalmuk és jó magaviseletükért a városi előjáróság ajándékából többben könyvjutalomban részesültek; a Gyertyánffy alapítványból 5-5 koronát kaptak: Pakot Tamás előkészítő oszt., Konnerth János I-ső oszt., Bodrogi István II-ik oszt. és Cseke Lajos III-ik oszt. tanulók. Az iparos tanoncok munkakiállítása 27-29-ig volt. Beérkezett 75 kiállítótól 84 drb czikk. A tárgyak elbírálása június 29-én délelőtt történt id. Solymosi Lajos tanácsos elnöke alatt kiküldött szakbizottságban. A bizottság határozata szerint a csekély 84 korona jutalmat úgy osztottuk ki, hogy 17 elsőrendű kiállított tárgy egyenként 3 koronával kapott 51 koronát és 22 másodikrendű tárgy 1-5 koronával egyenként, 33 koronát. A kiállított tárgyak közül 3 tárgy nem volt elbírálható, mivel tökéletessége azt bizonyította, hogy nem a tanonc önműve munkája. A kiállított tárgyak egyenként fényesen igazolták a tanoncok előhaladását, bár ne a jutalomdíj lenne a fő mozgató erő a kiállításban való részvételnél, hanem a czél, hogy így együtt látva a tanoncok munkáját már most lássuk meg, hogy kitől mit várhatunk s hol van szükség buzdításra, jóakaratra. Jutalomdíjakról gondoskodtak a marosvásárhelyi iparkamara 60 koronával, a helybeli zálogkölesön intezet 20 koronával s a város ajándékából erre a czélra fenmaradt 4 korona. Fogadják a nemes adakozók a hálás köszönetet.

Lelekgyakorlatok. A sz.-udvarhelyi róm. kath. esperesség lelkesíti kara f. hó 9-ikétől f. hó 13-ikáig bezárólag Csik-Somlyón P. Riciz Jézus-társasági atya vezetése alatt lelki gyakorlatokat tartott. A lelki gyakorlatokban részt vettek gróf Majláth Gusztáv Károly püspökkel élükön: Atyhábi Retegyi József, Farkaslakáról Bajna Ferencz, Szentlélekéről Péterfy József esp., Oroszhegyből Laiber Antal, Zetelakáról Sebestyén Mózes, Székely-Udvarhelyről Varga Sándor, György Lázár, Keményfalváról Lőrincz Sándor, Fenyédéről Fekete Imre, Vágásból Péterfy Árpád, Lovétéről Daró Alajos, Karácsonfalváról Szekeres János, Maréfalváról Holló és végül H.-Remetéről Konecz Ignác r. k. lelkeszek.

A vármegyei tanítók Neszlora. Balázs Sámuel, patakfalvi nyugalmazott énekvezér tanító, június 28-án meghalt. Egy érdekes és eseményekben gazdag élet fejeződött be az ő halálával. Páratlan magába véve már az a körülmény is, hogy 60 évig tanított és végezte nagy buzgósággal a templomi szolgálatot. És szinte zokon vette az öreg, mikor nyugalomba kellett vonulnia, pedig már alig volt a falujában valaki a legvénebb emberek közül is, kit ne tanított volna. Tény az, hogy amíg birta magát, kiválóan végezte tanítását, ugyanígy, hogy az ő idejében mindenki tudott írni, olvasni. Ő volt a vármegye összes tanítóinak „Samu bácsi”-ja. 1810-ben született körülbelül. Ezt azért nem tudta ő sem egész biztosan, mivel a füléi eklézsiá anyakönyve, a hol születet elégett. De már a 20-as években tanult az udvarhelyi és nagyenyedi kollegiumokban és igen gyakran emlegették öreg tanulóit, hogy kollegium életében Samu bácsi-nak hívták, mivel idősebb volt többi társainál. Telekfalvára ment ki tanítónak 1835-ben, a honnan 1849-ben Patakfalvára választották meg, a hol már csak 4-5 ember van még életben azok közül, kik emlékeznek az átköltözésre és beköszöntőjére. Kétszer nősült. Első nejétől 3 gyermeke van életben, kik közül Ferencz, erdői énekvezértanító, megelőzte a nyugdíjba menéssel édes apját. Második nejétől egy leánya maradt, Ferenczy Lajos körjegyzőnek neje. Nevelőapja volt Lázár József székelyudvarhelyi igazgató-tanítónak, kinek özvegyen maradt édes anyja második neje lett. Ritka szorgalommal végezte ügyi hivatali, mint gazdasági dolgait is. A 70-es években rendezett póttanfolyamokon mindig részt vett és ha a napi dolgait végzett tanítók összegyűltek szórakozni, Samu bácsi soha sem hagyta ki magok közül, mivel vig kedélyével legtöbbször ő volt a társaság fölvidítója. Egyik előadásán kérdést intézett az előadó tanár a tanítókhöz, hogy gondolkozzanak és feleljenek meg erre a kérdésre: mikor nyugszik a tanító? Az öreg Samu bácsi így felelt rá: „Mikor tanítás után fát vág.” Egyháznak hű szolgálja, hazájának igaz fia, tanügyünknek szorgalmas munkása volt Méltó tehát e rá való kis emlékezés.

Uj gazdasági tudósítók. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Sebestyén Mózes zetelkai és Rápolti Domokos helyi lakost vármegyénk Udvarhely járásának gazdasági tudósítói tisztéül bizta meg.

Volt felsőfelmegyei nemesek figyelmébe ajánljuk, hogy az árvai ösztöndíj alapjukat kezelő bizottság tagjainak megválasztására szolgáló választási közgyűlést folyó hó 23-án d. e. 10 órájára tüzte ki Nagy-Küküllővármegye főispánja. A választás Segesvárt a vármegye székházának nagytermében lesz Somogyi István alispán elnöklése alatt s azon az alaphoz joggal bírók választanak.

Gazdasági téli előadások vármegyénkben. Füredy Lajos gazdasági letermelési szaktanár még a folyó év május elején ajánlkozott Gazdasági Egyletünkhez, hogy a jövő télen népies szakelőadásokat fog tartani. A gazdasági egylet elnöke véletlenül tudomására jutott ennek s miután a határidőből kikéstek, most sürgős felterjesztést tett a földmívelésügyi miniszteriumhoz, hogy folyó évi novemberől jövő évi március haváig bármikor szívesen fogadják a szaktanárt Parajd, Korond, Oroszhegy, Olahfalu, Lovéte és Etéd községekben tartandó szakelőadásokra. Bár csak kivételesen engedélyezné az előadásokat a miniszterium, mert azok most a letermelés meghono-

sítása alkalmából feltétlenül szükségesek volnának vármegyénk gazdaközönségének.

A 12-ik hadtest cs. és kir. hadbizottsága 2424. sz. alatt az erdélyrészi egyes városokban elhelyezett cs. és kir. közöshadseregbeli csapatok (intézetek) élési és szükségleteinek ajánlati tárgyalás utján való biztosítására hirdetményt bocsájított ki. A részletes feltételek a Székely-Udvarhely kiadóhivatalában megtekinthetők.

Emléket az agyagfalvi réten. Az agyagfalvi székely emlékalap javára adakoztak: Kis Pál 288. sz. gyűjtőívén 2 kor., Bedő József 380. sz. gyűjtőívén 2 kor., a Székelykeresztúri Népbank 6 kor., Lányi Ernő 417. sz. gyűjtőívén 4 kor 40 fillér; az udvarhelymegyei takarékpénztárnál V-219. sz. betéti könyvön elhelyezett tőke félvi kamata 64 kor 78 fillér, összesen 79 kor. 18 fill., ezt hozzáadva a már befolyt 2809 kor. 10 fillérhez, az alap összege tesz 2888 kor. 28 fillért. Fogadják a nemesszüvi adakozók hazafias adományukért a végrehajtó-bizottság hálás köszönetét. Székely-Udvarhelyt, 1900. július hó 14-én. Ferenczi János, végreh. biz. pénztárnok.

Megsemmisült levéltár. Székely anyavárosunk a székelység évezredes múltjának letéteményese volt mindenkor. Önálló törvényhatósági volta miatt fontos és igen becses levéltárral bírt. Ezt a levéltárt képv. felhatalmazásra, de felsőbb jóváhagyás s minden előleges tervszerűség, selejtezési jegyzőkönyv felvétele nélkül, a városi tanács kiselejtezés czimén — ugyszóla — teljesen megsemmisítette. Az értékes, érdekes iratok, okmányok a szatcser-boltokba kerültek, avagy tüzzujtásra használtak fel. A közkincset képezett iratok pótolhatatlanok. Így értesültünk a megejtett selejtezésről.

Felhívás erdélyi népmondák gyűjtésére. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület elhatározta, hogy az erdélyi népmondákat összegyűjti és kiadja s a szerkesztéssel alulírottat bizta meg. Feladataink: 1. A meglévő gyűjtemények, különösen Kóvári (Száz történelmi rege Erdély földje ritkaságai), Orbán Balázs (A székelyföld leírása, I-IV. k.) adatait összeszűrtetni az illető vidék élő hagyományával s esetleg helyesbíteni. 2. A lapokban, folyóiratokban szétszórtan megjelent adatokat összegyűjteni. 3. Ujakat gyűjteni. Meg pedig: a) Történelmi vonatkozású elbeszéléseket, hőskről, királyokról, helységek, fűrdők, bányák keletkezéséről, városok, barlangok történetéről, czimerekről, híres rablókról, régi fakról, kutakról, helynevek, határresek neveinek eredetéről (királykut, vaskapu), kincses helyekről stb. b) Természeti jelenségekről magyarázó regeket. Egy-egy sajátosság alaku szikla, hogy keletkezéséről, kővületekről, állatok, növények származásáról, folyókról (a Maros és Olt regéje), tavakról (feneketlen tavak), víz-esésekről, sajátosság átváltozásokról, (dögölt egerek tallérrökké, fenytóbozok aranypézzé) stb. c) Népies és babonás alakokról szóló csodálatos történetekről. Így pl. törpekről, bányarémről, óriásokról, tündérekéről, a lidérczről, sárkányról, garabonciásról, prikulicsról, ördögökről, boszorkányról, kisértetekről, kigyókról, békákról, fekete kutyáról és macskákról stb. Szóval gyűjtünk minden ide tartozó hagyományt. A fentebbiek csak figyelemztetésül valók. Különbben is, ha esetleg olyan feljegyzéseket is kapunk, a melyek nem mondák s gyűjteményeinkben nem használhatjuk, nem mennek karba; közöljük az Erdély Népei-ben. A minthogy minden néprajzi gyűjtést munkatársaink szíves figyelmébe ajánlunk. Minden falu egy-egy kincses banya. Hiszen minden dűlöhöz, minden barázdához fűződik, vagy legalább fűződött egy-egy hagyomány. De a terjedő műveltség lassanként beiszapolja az egykor dusan bugyogó forrásokat. Mentünk meg, a mit lehet! E munkára egy ember nem elég. Minden faluban szükség volna egy gyűjtőre, a ki szeretettel teszi magáévá ügyeinket. Kérve kérünk mindenkit, a kihez csak e felhívás eljut, fogjon munkához! A fő, hogy semmit se taldjunk hozzá, úgy adjuk, hogy a néptől veszszük, még azokkal a szavakkal is. Minden egyes mondat külön lapra kell írni, a papir egyik oldalára feltüntetvén, hogy a magyar, olah vagy szász nép beszél-e? honnan való, (kevésbé ismert helységek-nél a megye neve is) s hogy ki gyűjtötte. Így, a gyűjtő nevével jelenik meg a kötetben is. Szükséges megjelölni, azt is: kitől hallotta a mondat? Ajánlatos hogy ne irástudó vagy katonaviselt emberektől vegye, hanem tanulatlanabb, kivált öregebb embertől, a ki nem beszél esetleg könyvekkel s igazi hívó lélekkel mesél. A gyűjtéseket, kérem, sziveskedjenek egyes-nesen hozzám (Belfarkas-utca, 27. sz.) küldeni. Kolozsvár, 1900. június hó végén. Dr Versényi György.

Fogorvos. Kovács J. budapesti specialista, ki már 10 nap óta városunkba tartózkodik értesíti a n. é. közönséget, hogy csak rövid ideig időzik még itten. Figyelmezteti a fogbajosokat, kik segélyt igénybe akarják venni, hogy minél előbb sziveskedjenek menni, mert vannak műtétek (plombázás és műfogbetétek), melyek néha huzamosabb időt igénylenek. Lakása: Budapest-szálló 1. sz. Rendel délelőtt 8-12-ig és délután 2-6-ig.

A jövő évi költségvetés. A négy havi szünetre felosztott képviselőház tudvalegőleg október nyolczadikán ül ismét össze, a mikor is legelső nagyobb teendője a jövő évi költségvetés tárgyalása lesz. A pénzügyminiszter már a Ház első ülésén be akarja nyújtani a költségvetési javaslatot, s így már megkezdődött az egyes szakminiszteriumokban a nagy munka: az 1901-iki büdzsék összeállítása. A jövő évi költségvetés nagyjában ugyanazok közt a keretek közt fog mozogni, mint az ideai, s nagyobb változás egyik miniszterium büdzséjében sem lesz. Egyedül a kereskedelmi tárczában szerepel majd egy nagyobb új tétel: az új beharóási kölcsön, a melynek főképp az ipar föllendítése lesz a czélja.

Uj üvegyár Háromszéken. Az erdővidéki bányagyógyintézet igen üdvös és a vidék lakosságára nézve áldados intézmény megvalósításán, egy új üvegyár felállításán fáradozik. Az eszmét az adta a bányagyógyintézet, hogy Arapatak és Alsó-Rakos határain nagy mennyiségű kvarc fordul elő, mely kiválóan alkalmas

finom táblaüveg gyártására. Az előmunkálatok régen folynak már s nagy a valószínűség, hogy a részvénytársaság nemsokára meg fog alakulni. Most, mikor a Székelyföld egy régi jóhírű üvegyára megszűntette üzemét, valóban hazafias munkát teljesít a bányagyógyintézet az új gyár felállításával.

CSARNOK.

Homoródi borvizről.

Illatos, fás hegyen-völgyön Székelyföldön, szegény földön, Melynek fenyő s viz a kincse. — Mintha tudná is az Isten, Nagvilágra alig hoz mást — Ott a fűrdő, ott buzog a Homoródi bor-iz-forrás. Nem is mese, nem is álom, Valahányszor iszom, látom, Nap-nap után ugy találok: Párja nincs e nagy világon. De minék is, hogy bejárja, Hogy akadjon híre, párja Odakint a nagy világon? Bárha cseppjét élvezteték Nálunk szép Magyarországon! Vasas vize, pompás ize Agyat táplál, oszlat gondot. S piros pozgrássá teszi a Sápadt vézna kis porontyot. Ha kezded keverni borral, Vigyázz! vasa jammert forral; Magára bor, bírja gyomrod, Megvegyítve összerontod. De ha csinálsz olyan murit, Hogy az asztal alá gurit: Mámor után gégebegybe Egy pohárral kebelezz be. Tisztul a máj, tüdő, zuza, Ernyedt izmod összehuzza S újra éled munkakedved, Mert elnyeli nyákkal teli Mellrágásod, gyomormedved. Ime doktor, ime kura, Komoly emberré tesz újra; Rendszeresen pedig iva, Sem fluidum, sem a diva Teged soha meg nem hódít: Csak fogyaszd a homoródit. Hasznát veszik, kik élvezik Ezt a kincset Homoródnak; Ha öreggé, pláne vénné Lesznek, sohse nyomorognak. És ha végül még kivágom Legfrappansabb igazságom, Hogy segítsék meg a nyáron Sok szerelmes, ifju páron, S juttassam a nőt kedvéhez — Ugy, a mint vágy, miként érez; Hogyha benne fűrd ilyenkor Kész az öröm kikeletkor: Igazat nem hamisíték, Meg vagyon a biztosíték. Rajta tehát, a kinek kell! A szegény csak egy üveggel... Csak hat fillér egy literig, Józanságra is csak telik, De ha mód van, ott a korsó, Annál később kell koporsó. Házhoz hordják, ha itt lakol, Ha pediglen más valahol, Ugyis kell, hogy hozzád jusson, Hegedüsi fuvar jusson.

Mintán szerenesed így áll, Prenumerálj s nosza igyál; Nem afféle czégér löre, Ingyen iható belőle; Csak a végén mondja „fizess” A homoródi borvizes.

lksz.

Péter gazda....

Eresz alatt künn ül Péter gazda, Es magában ezeket sóhajtja: — En Istenem! Miért nincs nekem Egy aranyos kicsi feleségem! — Jó idő és boldog Péter gazda, Hívtese van, tüzről pattant fajta. Csóko-gatja, Simogatja! — Mindenem vagy, kicsi feleségem! —

Eresz alatt busul Péter gazda, Fölsóhajt, míg gyerekeit ringatja: — En Istenem! Miért van nekem Ily házsártó, nyeltes feleségem? —

Dóczi Béla.

IRODALOM.

Marczali Henrik kitünő tudósunk szerkesztésében megjelenő Nagy Képes világtörténet IV. kötete hagyta most el a sajtót. A kötet a második nagy résznek, a középkornak első kötete, s a népvándorlás korával és az iszlámmal foglalkozik. A népvándorlás történetét egy jónévi akadémikusunk az ismert író, Borovszky Samu dr írta, széleskörű tanulmányok alapján. Borovszky — mint az előszóban maga írja — már vagy husz éve foglalkozik a történettudománnyal, és pedig különösen a népvándorlás korával. E nagy művében eddig szét-

szórtan megjelent kisebb tanulmányait is összefoglalja s a gazdag anyagot áttekinthető módon csoportosítja. Különös előnye a könyvnek kellemes, vonzó stílusa és a sok szép illusztráció, melyek elárastják a 680 oldalnyi könyvet. A szövegek képeken kívül vagy 100 külön melléklet is van benne, a leghíresebb sírleletek, muzeumok őskori emlékei, fontos oklevelek, codexek érdekes lapjainak másolatai stb. Az utóbbiaknál a szöveg latin olvasása és magyar fordítása is ott van hártyalapon. Külön is meg kell dicsérnünk a ritka szép színes képeket. Minthogy a népvándorlás hullámai mind átcsapódtak hazánkon, természetesen hogy a könyv tele van magyar vonatkozással. Goldziher Ignác, a nagy-hírű orientalista, ugyane kötetben remek kis esszét nyújt az iszlámról. E cikk alighanem idegen nyelveken is meg fog jelenni, mert Goldzihernek még minden munkáját lefordították angolra és németre. Ebben az esszében pedig széleskörű szakkutatásának összefoglalását nyújtja. — A kötet ára díszkötésben csak 8 frt. Kapható — részletfizetésre is — Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaságnál, (Buda-pest, Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

Közönség köréből.*

Igen tisztelt szerkesztő ur!

A „Székely-Udvarhely” mult heti számában Hege-düs Miniszter és családjának fogadását leíró cikket engedje — a mennyiben engem illet az, kijavítom. — Kijavítom és egyszersmind részletezem, nem csak azért, mert egyik lap így, másik úgy hozta — jelölök annak, hogy tulajdon képpen információt arról egyik sem kapott — hanem mert egy pár, illetékes helyen oda vetett szó igen ferde világításba helyezte eljárásomat.

Engem nem saját loyális érzelmem vezérelt ki a kegyelmes asszony elébe — bár szerintem abban sem lett volna semmi különös megbámulni való — sem pedig a helybeli nőegyesület nevében nem voltam ott. Az egyet — tudommal — ez irányban nem tett semmi lépést, s az egyesületet egymagamba aligha képviselhettem volna. Föl még kevésbé töltem magam a mit pedig oly szíves készséggel szeretnék elhinni. Azt éppen nem . . . efelől mindig meg ov a velem születtett jó izlésem. A kegyelmesék jövetelét megelőző napon, tehát szombaton dr. Solymossy Lajos főrealskolai igazgató szólított föl rá a Hollak Arthur főispán ur határozott óhajására a csokrokat is ő készítette, nem tudom saját maga é vagy a bizottság — de ő küldte hozzánk illetve Demeter Irénkéhez. dr. Solymossy kétszer járt ez ügyben nálam, s elég körülnyomon megbeszél-tük, megvitattuk a dolgot, — mert én bár a legtermézetesebbnek tartottam a főispán ur ama ötletét, hogy a kereskedelmi miniszter neje elébe éppen én menjek ki — mégis bizonyos, itt nem tárgyalható okból haboztam ezt a nagy megtiszteltetést elfogadni. Határozottan vissza utasítani se akartam a leányom végett, kinek bizonyára bájos, kedves emlékei közé fog tartozni az a pár perc — nem akartam ettől megfosztani . . . hosszas parlamentizásra meg nem volt idő — tehát kimentem.

Egy pár szóval talán egy mondattal lehetett az egész „Székely anyavárosunk hölgyei nevében hódolat-telej üdvözlésük” föl ajánlottam a kegyelmes asszony-nak szerény virágainkat.

Igazán őszintén sajnálom, hogy Hollak főispán ur nem bízott meg egyszersmind azzal is hogy beszéddel üdvözölhessem ő kegyelmességét, az igénytelen széky asszony ékes szölvővé vált volna ha illusztris vendégünk tekintetét végig vezethető hóval borított főségek havasunk: a hargita, majd a Budváron körül. Pihenő meg leszálltunk volna a „Székely bányja” falai közzé melyet egykor a rakoncátlan, nyakas, erőszakos „lófók” meg-fekezésére hordatott össze Erdély fejedelme, hol a szegény sorsüldözött ex királyné: Izabella oly sokszor keresett nyugtalanokodó székyei között bánatos lelkének nyugalmát — és a hol ma, a rommá vált vár mint fönix madár hamvaiból föltámadván diadalát üli a kor szellem . . .

Fajom rajongó szeretete bizonyára ihletet vezérelt volna . . . no talán máskor! Abban az esetben azonban, ha hosszú-hosszú évek multán talán kereskedelmi minisz-terünk ismét erre venné útját, s Hollak Arthur főispán ur ismét engem tüntetne ki azzal a kegygyel hogy, fogad-jam megérkezésénél a kegyelmes asszonyt — legyen szabad megkérnem, igen szépen megkérnem rá, ha éppen későn is jutna eszébe ez, ha nem is lenne benne a programba — a felesége ő méltóságával sziveskedjek ezt tudatni . . .

Az itteni hölgy közönség meg van szokva orákulom-nak tekinteni főispánjának szavait, s ha ő méltósága nyilvánosan kifejezi azt, hogy nekem semmi keresetem nem volt a fogadásnál és véleménye szerint: ha leányo-mat ki is vittem az indobázhhoz, ott kellett volna maradjak hátul — (talán épen a perczes háta mögött?)! Ha ő méltósága így nyilatkozik, akkor nem csudálkozhatom ha szép hölgyeink — kik különben bizonyára mind külön-ben álltak volna meg a helyet — kárörvendve mulathat-nak rajtam, nekem pedig virtussaim között éppen a jámbor béktetés hiányzik leginkább . . .

a magam szerény kis világában éldegélek, körül-ményeimhez képest elég nyugalmasan, az a tudat, hogy létezni talán fölöttem egy exkuziv társaság, nem okozott soha nekem sem hideget, sem meleget, sokkal szerényebb és sokkal büszkébb vagyok minthogy valahová tolakodni óhajtanám, viszont saját egyéniségemben vettem bizal-mam, erős önérettem rá segit — bár kik között, és bár kik előtt — megfelelően annak, a mire föl hívtak és a mit magamra vállaltam.

Doros Györgyné,
Gyarmathy Ida.

A vagyontalan betegek gyógykezelése.**

(Lelkészek, tanítók, községi bírók és kőrgyógyók b. figyelmükbe.)

A vagyontalan betegek gyógyításáról tudvalevőleg az 1898. évi XXI. t.-cz. alapján kiocsajtott 99000/898. B. M. számú „Szabályrendelet” intézkedik.

Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

**Mult számunkból tértáhi miatt maradt ki. Szerk.

Ezen humanisztikus intézkedésnek hivatalos uton történt közhírre tétele nem látszik elegendőnek arra, hogy az a közönségnek azon osztályrésze, a kiket fő-képpen érdekel átértsek, avagy tudomásukra jutott volna. Azért közegészségügyi szempontból szükségesnek látom a m. kir. belügyminiszterium 118956/VII. 13. számú körrendeletének azon pontját „Kivonathban” ideikatni, a mely szerint az országos betegápolási alap terhére gyógyszer rendelhető:

b) hatóságilag igazolt azon szegénysorsuak szá-mára, kik keresetük vagy jövedelmük csekély voltánál fogva csakis a legszükségesebb létfenntartási eszközök-vel rendelkeznek, és közfelfogás szerint szegényeknek tekintetnek, végre

e) azok számára, kik a b) pontban megjelöltek közé nem tartoznak, de olyan mostoha viszonyok között vannak akkor, a midőn a veszély esetében gyógyszerre szorulnak, hogy legjobb arakatuk mellett is képtelenek a gyógyszer árának megfizetésére.

Ezen valóban humanus törvény intenciójának megfelelőleg — a mely szerint nemcsak a »kolduló» szegények, de a »házi» szegények és minden szerényebb jövedelmű irnok, díjnok, iparos, napszámos, sőt még azon zsellérnek részére, kiknek saját hajlékuk van, de a gyógyszer árának megfizetésére képtelenek — szolgálon tudomásul, hogy ezentel e gyógykezelési költ-ségek nem a belügyminiszterium tárczáját, sem pedig a községek pénztárát fogják terhelni, hanem kizárólag az »országos betegápolási alapot», a mely alap az idezett törvény szerint közigazgatásilag előirt egyenes állami adók (földadó, házadó, III. oszt. kereset adó, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója, hányá, végre tőkek kamatai és járadékok után járó tőke-kamat és járadék adó) alapján kivett 3%-os pótdadókól léte-sített országos betegápolási alaphól.

Tájékoztasl szolgáljon, hogy egy és ugyanazon beteg részére, a szegénység előzetes igazolása nélkül gyógyszer »másodsor» nem rendelhető, azért ismétlés esetére hatóságilag igazolvány szükséges, a melyet minden szegénysorsu beteg a legközelebbi hatóságtól beszerezni s azt a hatósági orvosnak valamint e részben felhatal-mazott magán orvosnak bemutatni köteles:

Sz.-Keresztúron, 1900. július 6.

Jäger F. József,
törv. biz. tag.

Szerkesztői üzenet.

D. Gy.-né. Nyilatkozatát mai számunkban kivánságához ké-peszt annyira minden változtatás nélkül közöljük, hogy az, az eredet, kéziratához, még interponkciójában is teljesen hű.

Apróhirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillért, vastagabb betűvel 8 fillért közöl a kiadóhivatal.)

Egy jó házból való fin fűszerüzletbe tanulóknak felvétetik. — Bővebben a kiadóban.

A legelőbb fűdő a Lobogó. Székely-től mindössze 24 kilométerre fekszik, ózondus levegőjű fenyvesek között a Hargita tövében. Forrása 18 fok meleg szénsavas és vastartalmú asvány viz. A fűdőtől másfél kilométerre fekszik Oláh-falva gyógykórház hol orvos és gyógyszerész van s mindennemű ételt szar a lehető legelőbb, igen olcsó és jó a vendéglői kósz is. Ebben a gyógyfürdőben még gyógydíj sincs. A lakások árai lehető legelőbb, egernékeltebbek, így például egy kettős szoba ára hetenként 18 korona. Agyneműért külön 3 korona. A Lobogóról majdnem minden heten rendez kirándulást a fűdő előzékeny bér-fője Lázár Albert, a ki bármilyen más felvilágosítást is szivesen megad. Címe Lobogó-fűdő úp. Oláhfalva.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar királyi földmivclésügyi miniszter.
25873/IV—3. szám.

Rendelet

a mesterséges ételzsir és margarin-sajtok gyártásának és forgalomba hozatalának szabályozása tárgyában.

A mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895 évi XLVI. t.-cz. végrehajtása tárgyában 1886. évi június hó 9-én 38286. szám alatt kiadott rendelet 8. §-ának 1. és 2. pontjában foglaltak kiegészítésül a mesterséges ételzsir és margarin-sajtok gyártása és iparszerű forgalomba hozatalára nézve a kereskedelemügyi és belügyminiszter urakkal egyetértőleg a következőket rendelem el:

I. A mesterséges ételzsir gyártása és iparszerű for-galomba hozatala a következő feltételekhez van kötve: »Mesterséges ételzsir» elnevezés alatt hozandó forgalomba minden oly zsiradék, vagy zsirkeverék, mely a disznósírhoz hasonló s ugyanazon használatra készült, de nem kizárólag disznósírból származik.

A forgalomba kerülő mesterséges ételzsirok szak-szerű megvizsgálásának és megkülönböztetésének meg-könnnyítése végett mind azok, a kik mesterséges étel-zsir készítésével foglalkoznak, kötelesek ezen zsiradé-kokba dymethyl-amidó-azobenzolt keverni, még pedig olyan mennyiségben, hogy 100 kgr. zsirra egy deci-gramm essék s ez a zsirban oly egyenletesen legyen elosztva, hogy annak jelenléte a zsirtömeg minden részé-ben sósavval való eldörzsölés által megállapítható legyen.

A mesterséges ételzsirok az ezen zsirok készítésé-vel foglalkozók által az eddigi szokásoknak megfelelően csakis vasabroncsokkal ellátott olyan tartályokban (hordókban) hozhatók forgalomba, melyek azok szélétől 3 (három) cm.-nyi távolságban egész körzetükre kiter-jedő s azokra rafestett legalább 5 (öt) cm. széles vörös színű sávval vannak ellátva s melyek legalább 10 (tiz) cm. magas eltörölhetetlen fekete színű betűkből álló következő felirattal: »Mesterséges ételzsir» ez alatt pedig a gyárnak nevét (a cégét) feltüntető felirattal is el vannak látva.

Mindazon helyiségek, melyekben mesterséges étel-zsirt elárúsítanak, legalább 30 (harmincz) cm. magasságu betűkből álló és szembeöltő helyen alkalmazott következő felirattal látandók el: »Itt mesterséges ételzsir kapható».

Az elárúsító helyiségekben a mesterséges ételzsir csak olyan edényekben (hordókban, tartályokban stb tartható, illetve árusítandó, melyek rájuk alkalmazott vörös sávval és szembeöltően »mesterséges ételzsir» elirattal vannak ellátva.

Mesterséges ételzsirok 25 kgr.-nál nagyobb

mennyiségben közvetítők által is csak azon módozatok betartása mellett hozhatók forgalomba, melyek az ily zsirok készítésével foglalkozók részére elő vannak írva.

II. A margarin-sajtok gyártása és iparszerű forgalomba hozatala következő feltételekhez van kötve. »Margarin-sajt» név alatt hozandó forgalomba a nem csupán tejsziradékot tartalmazó sajtlelek, t. i. azok, melyek tejszirt vagy egyáltalában nem, vagy tej-zsir mellett idegen zsiradékokat is, pl. margarint tartalmaznak.

Forgalomba csak oly margarin-sajt hozható, melybe dymethyl-amidó-azobenzol van keverve, még pedig olyan mennyiségben, hogy egy kilogramm ily sajtra három milligramm essék s ez oly egyenletesen legyen elosztva, hogy annak jelenléte a sajtnak minden részében sósavval való eldörzsölés által megállapítható legyen.

Ugy a nagyobb szállítmányok tartályai, mint az egyes kisebb, közvetlen fogyasztásra szánt csomagok és darabok olyan borítékokkal látandók el, melyek »Margarin-sajt» nyomtatott felirattal vannak ellátva.

Mind azon helyiségek, melyekben margarin-sajt-telek gyártatnak, vagy árusítatnak, legalább 30 (harmincz) cm. magasságu betűkből álló és szembeöltő helyen alkalmazott következő felirattal látandók el: »Margarin-sajgyár» vagy eladás».

A margarin-sajgyárosoknak és elárúsítóknak ugyanabban a helyiségben tisztán tejből készült sajtleleket előállítani, tartani, illetve elárúsítani nem szabad. Ide nem számíthatók azonban azok a nyilvános üzletek, melyek vegyes elelemi cikkekkel kicsinyben elárúsítást folytatnak, de ezekben is a margarin-sajtok elkülönítve »Margarin-sajt» felirattal megjelölt külön tartányban vagy rekeszben tartandók.

Jelen rendelet folyó évi augusztus hó 1-étől kezdődőleg lép hatályba.

Kelt Budapesten, 1900. évi május 13-án.

Darányi s. k.

Sz. 9624—900. alisp. Mindenik főszolgabíró urnak és Sz.-Udvarhely város tekintetes rendőrkapitányának. A mesterséges ételzsir gyártása és iparszerű for-galomba hozatala tárgyában kiadott földmivclésügyi miniszteri rendeletet azon utasítással adom ki, hogy azt legkiterjedtebb módon közhírre téve, az abban foglalt intézkedések szoros betartását ellenőrizze. Székely-Udvarhelyt, 1900. május hó 29. Dr. Damokos alispán.

Járványok. Udvarhelyvármegye alispánjától. 11936., 11766., 11648., 11664., 11767., 11104., 11103., 11273—1900. alisp. sz. Székely-Udvarhely város polgármesteré-nek és valamennyi község előjáróságának. Közhírre tével végezt értesitem, hogy Dálya község loállományá-ban egy udvarban a rühkór; Siklód község szarvas-marha állományában a lépfene; Kénos, Rugonfalva, Szolokna községek sertésállományában a sertésorbáncz; valamint Szász-Vesszős, Gógán és Bolkaics kisküüllő-megyei községekben járványos jellegű sertésvész lépett fel és a vonatkozó zárlatok elrendeltettek. Székely-Udvarhelyt, 1900. június 27. Alispán helyett: gróf Lázár, főjegyző.

Feloldott zárlatok. Udvarhelyvármegye alispánjától. 11746., 11805., 11943., 11806—1900. alisp. sz. Székely Udvarhely város polgármesterének és valamennyi községi előjáróságának. Közhírre tével végezt értesitem, hogy Kis-Küüllővármegyében Laczkod községben a lépfene; Udvarhelyvármegye területén Bethlenfalván és Korondon a sertésorbáncz; Száldoboson a sertésvész megszűnven, a vonatkozó zárlatok feloldattak. Székely-Udvarhelyt, 1900. július 5-én, Dr. Damokos Andor, alispán.

Körözések. Udvarhelyvármegye alispánjától. 11666., 11638., 11660., 11661., 11662., 11778—1900. alisp. sz. Székely-Udvarhely város rendőrfőkapitányának és vala-mennyi községi előjáróságának. Körözés végezt értesí-tem, hogy a bethlenfalvi bírónál egy drb 2 év körüli pejesikő (baltompjáz H. S. bélyeg s ez alatt egy alig látható M. betű és nyakán szíjjal felkötve esengetyű); Szentgyházas-Oláhfaluban 1 drb sötét pej ló (5—6 éves, homlokán csillag); Etéd községben 2 drb kanca (egyik sötét, másik világos pej, korukat meghatározni nem lehet, előbbi homlokán csillag, lába szárcsa, utóbbi jobb tompján M. bélyeg s nyakán megerősített lant); bardoezi Lázár Miklósnál pedig mult hó 25-ike óta két sötét színű, minden más bélyeg és jegnyekülli herelt csikó tartatik felfogva. Továbbá, hogy Szent-Mik-lós községben 1 drb veres fekete szőrű 1 éves bival-borju elveszett és Erked község határáról mult hó 23-án Hornán Mihály 1 drb 4 éves, világos pej herelt lovat (homlokán csillag), Suller János 1 drb 5 éves szürke kancaját, Frits János 1 drb pejszörű herelt lo-vát, Binder Péter 1 drb 6 éves sötétbarna kancaját és Albu György 1 drb 8 éves szintén sötétbarna kancaját ismeretlen tettesek ellopták, a nyomozás megejtése vé-gett értesitem. Székely-Udvarhelyt, 1900. július hó 5-én. Dr. Damokos Andor, alispán.

325/900. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a sz.-keresztúri kir. járásbírószág 1899. évi V. 348. számú végzése következtében Dr. Schnaler Frigyes segesvári ügyvéd által képviselt Franz Olah A. comp segesvári cég javára Neufeld Elias siklodi lakos ellen 89 kor. 36 fil. s jár. erejéig 1899. évi decz. hó 1-én foganato-sított kielégítési végrehajtás útján le és felülfogalt és 2445 kor. 40 fillerre becsült következő ingóságok u. m.: buza, törökbuza, széna zab, boeskortalp, lovak és egy tinó nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a sz.-keresztúri kir. járásbírószág 1900. évi V. 213/4. számú végzése folytán 89 kor. 36 fil. tőkekövetelés, ennek 1899. évi április hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódj és eddig összesen 146 kor. 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Siklodon, alperes házána leendő eszközzésére 1900. évi július hó 20-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingó-ságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értel-

mében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sz.-Keresztúr, 1900. évi július hó 2-án.

Szalontai Albert.
kir. bir. végrehajtó.

Az 1896-iki országos kiállításon kitüntetve.

BENEDEK, NAGY ÉS KONRÁD
cipészek

ELSŐ SZÉKELY-CZIPÓRAKTÁRA
Székely-Udvarhelyt.

A cipész iparban szerzett szakmeretünk hátorit föl arra, hogy jó hírnévnek örvendő üzletünket a n. é. közönség becses figyelmébe és támogatásába ajánljuk. Üzletünkben úgy hölgyek, mint férfiak és gyermekek részére mindennemű munkák a legszebb kivitelben és tartósan állítanak ki. Jó munka, illendő ár és pontosság, ez a jelszavunk!

Midőn a n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönjük, azt jövőre is kérve, vagyunk kész szolgálattal:

Benedek, Nagy és Konrád.

8267/900. fszb. sz.

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegyében a h.-keményfalvi közbirtokosság tulajdonát képező erdejéből 3195 k. holdnak mintegy 732 köbméter vékonyabb, 3198 köbméter vastagabb tölgy-műfa készlete és 1561 köbméter tölgy tűzifa két évi kihasználási időtartam mellett 1900. év augusztus 8-án d. e. 10 órakor H.-Keményfalva község házában nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adni.

Kikiáltási ár 39.597 korona, minék 10% bánatpénz. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Árverési feltételek a sz.-udvarhelyi m. kir. járási Erdőgazdálkodási igazgatóságnak megtekinthetők. H.-Okland, 1900. július hó 8-án.

Benedek Imre,
főszolgabíró.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvény-nél, oszvánál, tagzsárgatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérből utána van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT os. és kir. udvari szállítók.

Váltó-ekék legjobb kivitelben.

PAPP ZAKOR ENDRE
vasnagykerekedése
az „Arany kaszához” Sz.-Udvarhelyt.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki nagyközönség igen becses figyelmét felhívni gazdagon berendezett

VASNAGYKEREKEDÉSEMRE.

Dua raktárt tartok a következő cikkekben: Mindennemű vajdahunyadi vasak, szerzők és rugó acélok, sodrony-, kovácsolt és gépszegek. Mindennemű szíjgyártó-kellékek, kocsi- és szekértengelyek, fűtő- és főzőkályhák. Épület- és butorvasalások. Konyha- és háztartási cikkek.

Acél váltó-ekék, gazdasági gépek, legjobb minőségű kaszák, kapák és fenőkövek. Valódi chinaezüst, alpacca- és csont-éveszközök. Méhészeti és kertész-eszközök. Legjobb minőségű mülep. Postai megrendelések pontosan eszközölvetnek. Jutányos ár és pontos kiszolgálás!

Igen becses pártfogásért escedzve teljes tisztelettel:

Papp Zakor Endre
vaskereskedő az „Arany kaszához”.

Portland- és románoze ment-nagyraktár

855 szám. folyó 1900. vh.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó köz-hírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbíróság-nak 3842-1900. és 3682-1900. polg. számu végzése által budapesti Lefkovits és Kari cégnek, képviselve dr. Bedő Sándor ügyvéd által, bécsi Philipp Grossmann cégnek, képviselve dr. Kovács Mór ügyvéd által, Miklós János és neje ellen elsőnek 121 kor. 20 fillér tőke, másodiknak 221 kor. 40 fillér tőke és ezek járuléka végetti ügyekben alpereseknél Székely-Udvarhely köz-ségben összesen 1110 koronára becsült következő javai u. m.: Két paripa fekete szőrü hámos ló 3 évesek, egy gámitur butorzal ruganyos, van benne 6 drb. foteleszék, egy háts divány, ezek tarkás rípx-szövettel bevonvák és egy polituros asztal, úgy még 3-8. tétel alatti

ingók Sz.-udvarhelyen alperesek házában 1900. augusztus hó 3-án délután 2 órakor nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak becsáron alul is a többet ígérőknek el fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívtnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fog-nak utasítani.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1900. július hó 12-én.

Biró Sándor s. k.
kir. végrehajtó.

Valódi fehértemplomi, megbízható, tiszta,

ASZTALI BOR

kapható:

Sterba Ödön fűszer- és esemege-üzletébe Székely-Udvarhelyt.

1 liter 80 fillér. 50-100 liter vételnél 72 fillér.

Raktáron van: kitünő fajú rizling, somlói, tokaji aszu és budai sashegyi gyöngy bor.

Marhahus kilója 36 kr. Marhahus kilója 36 kr.

MÉSZÁROS-ÉS HENTES-ÜZLETET

nyitottam Székely-Udvarhelyt Kossuth-utcai saját házam üzleti helyiségében („Budapest” szállóval átellen). — Naponta friss virsli, szafaládé, lengyelkolbász, parizer, kassai és szebeni felvágottak, friss zsír és turo nálam a legzoldabb árakban, pontos és tiszta kiszolgálással. Ugyiszintén friss marha-, sertés- és borjúhúsok is kaphatók. Helyiségemben elkülönítve termények (török-buza), buza, rozs, zab, stb. legelősből elarusításával és legmagasabb árban való megvételével is foglalkozom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölvetnek. Szives pártfogást és hazafias támogatást kérve, vagyok

kész szolgálattal:

Balásy Ignác,
mészáros és hentes.

BOR

tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyek valódiságáért teljes felelősséggel szavatol

FERNENGELE
CYULA

jöhírű pinczejéből Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utca) kapható a következő előnyös árakban:

Nagyban 56 literen felül hektoliterenkint 36 koronától 140 koronáig.

Kicsinyben literenkint 56 fillértől 2 korona 80 fillérig.

Részletes árjegyzék, minta ingyen és bérmentve.

PANAJOTH ALBERT MŰLAKATOS
TECHNIKAI MŰHELYE.

SZÉKELY-UDVARHELYT. — KOSSUTH-UTCA 44.

A t. közönséget van szerencsém értesíteni, hogy jó nevű üzletemet a jelenkor igényeinek megfelelőleg berendeztem s állandóan raktáron tartok valódi Singer és Medium (posztó-varró), Viberatis arikahajós és bőrvarró Hové, valamint szabó gépeket, melyek már többeket fölülmultak. Valódi acél-gépeimért 10 évig jótállok s vevőimert azon kedvezményben részesítem, hogy a nálam vásárolt gépeket ingyen javítom. A varrógépek raktáromon 33-100 frt.ig kaphatók.

A legfinomabb angol kerékpárok és kerékpár-kellékek állandóan nálam legelősből kaphatók. Raktáron tartott gépeimért 2 évig jótállok, 1 és fél óra alatt kerékpározni bárkit megtanítok. Villamos-jelző készülékek, villamos csengők, telephonok, vízvezetéki berendezések a legelősből árak mellett eszközölvetnek.

Monarch-féle gépek 100 frt. Pesoch-gépek 140 frt. 200 forintig.

Bármily gépek javítását, lakatos munkák, épületvasalások (rácszatok), sirkerítések készítését saját vagy idegen minták után elvállalom és pontosan teljesítem.

Tűzelők (takaréktűzhelyek) nagy választékban, kedvező árak mellett, esetleg előnyös részlet-fizetésre is.

Teljes tisztelettel:

Panajoth Albert.

8848/900. fszb. sz.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye homoródi járáshoz tartozó derzsi körjegyzői állásra, melyhez Derzs, Muzsna, Kányád, Jásfalva és Miklósfalva községek tartoznak és a melyek javadalmazása 800 korona fizetés, természetbeni lakás, magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak és kinevezetés esetén a derzsi anyakönyvvezetői állással járó 200 korona tiszteletdíj — pályázatot nyitok és felhívom mind-azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ban meghatározott minősítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzán e hó 25-ig adják be.

H.-Okland, 1900. június hó 3-án.

Benedek Imre,
főszolgabíró.